

Josep Maria Francino: periodista, músic i beatlemaníac

El primer de desembre de 2021 va morir Josep Maria Francino, conegut com a *Xino*. Va ser, principalment, un home de ràdio, i va dirigir Catalunya Ràdio i Ràdio Olot, entre d'altres. Beatlemaníac reconegut, va cedir el seu impressionant arxiu sobre els Beatles a l'Estartit, on s'ubicarà l'Arxiu Francino.

Text > **RAMON MORENO**, escriptor i editor

Josep Maria Francino (Terrassa, 1947-2021) es definia com a «periodista, músic i bàsicament, beatlemaníac», i en tots aquests camps va destacar i va tenir un paper rellevant. Va ser la seva passió pels Beatles el que el va portar a entrar en el màgic món de la ràdio, quan l'any 1965, amb disset

anys, li van encarregar una crònica de l'actuació dels Beatles a la plaça Monumental de Barcelona. I, tot plegat, ràdio, Beatles i música el van acompanyar fins a la seva inesperada mort, el primer de desembre de l'any passat.

La seva trajectòria en el món de la ràdio es va perllongar més de cinquan-

ta-cinc anys. Els seus inicis a Ràdio Terrassa van donar pas a la posada en marxa de la mítica Ràdio Club 25, la primera emissora exclusivament musical del país. A continuació, va formar part de l'equip fundador de les Emissores de la Generalitat de Catalunya amb Catalunya Ràdio, de la qual va ser

>> *Josep Maria Francino davant el micròfon, el 1987. Foto: AJUNTAMENT DE GIRONA. CRDI. DIARI DE GIRONA (JOSEP MARIA JULIÀ).*

el primer director, i també amb Ràdio Associació de Catalunya, la qual va ajudar a recuperar després que hagués estat confiscada i tancada pel règim franquista i de la qual també va ser director. Aquells anys, entre el 1983 i 1984, com el mateix Francino reconeixia, van constituir «el gran repte de la meua vida: la creació de les emissores nacionals de Catalunya».

Una operació de doble bypass coronari el va fer canviar el ritme de treball i es va incorporar a la direcció de Ràdio Olot, després d'haver acceptat una proposta de qui n'era l'alcalde llavors, Pere Macias, que volia professionalitzar i potenciar l'emissora amb uns

estudis nous. Josep Maria Francino ja en coneixia l'entorn social, econòmic i cultural, ja que feia temps que tenia una masia a la Vall d'en Bas que s'acabaria convertint, amb els anys, en gairebé la seva primera residència. Com a director, entre els anys 1984 i 1988, Francino «va renovar totalment l'emissora, amb grans èxits d'audiència» i, de fet, sempre es va mantenir en relació amb Ràdio Olot, ja que l'any 2008 va esdevenir el president del seu Consell d'Administració, un càrrec que va mantenir fins que es va morir.

La ràdio a les comarques gironines

Però Ràdio Olot no va ser l'únic projecte radiofònic de Josep Maria Francino a les comarques gironines. Va ajudar a crear les emissores municipals de Sant Joan les Fonts, les Preses (Ràdio La Vall), Begur i Banyoles. Aquest darrer projecte va néixer amb el nom de Ràdio Olímpica amb motiu dels Jocs Olímpics de Barcelona 1992, dels quals Banyoles era subseu, i es va acabar consolidant com l'emissora municipal. La trajectòria a la ràdio de Josep Maria Francino va passar, encara, per la direcció de Ràdio Nacional d'Espanya a Girona i més tard per RNE Catalunya, la Ràdio Olímpica a Barcelona i COM Ràdio.

En l'àmbit musical, la seva trajectòria també va ser longeva. Com molts joves que van créixer durant la dècada

dels anys seixanta, el rock va marcar profundament Francino. Va debutar amb el grup Els Folls l'any 1965, un grup que va perdurar al llarg dels anys: van arribar a celebrar el cinquanta-cinquè aniversari l'any 2020 amb l'edició d'un disc que es titulava, precisament, 55, i que enregistra el seu concert a l'Auditori de Barcelona.

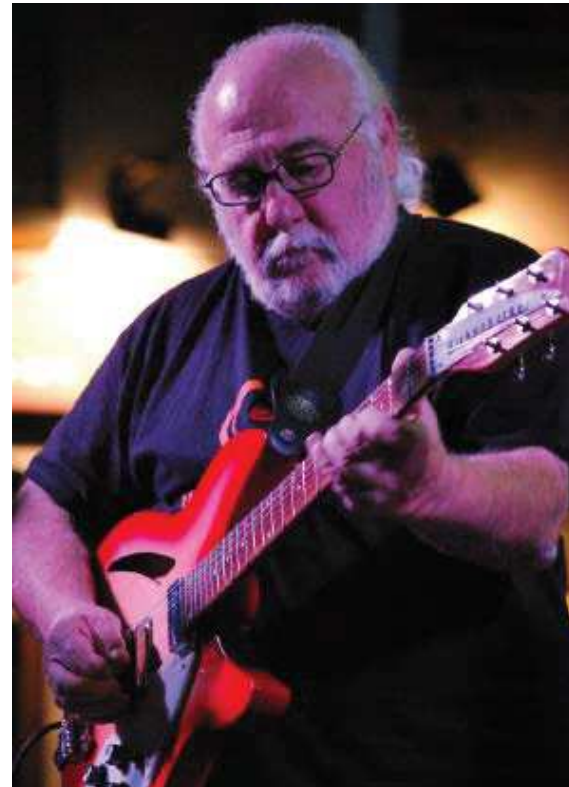
Amb Els Folls va començar la seva «llarga vida de música», que el va portar a tocar tota mena de música: *jazz*, *folk*, música tradicional i versions dels Beatles amb grups com Mainstream Jazz Group, Radiokuartet, Llorenç Santamaria i Joan Baptista Humet, entre molts d'altres.

El 1984, una operació de doble bypass coronari el va fer canviar el ritme de treball i es va incorporar a la direcció de Ràdio Olot, que aleshores es volia potenciar des de l'Ajuntament

Francino i els Beatles

Per a molta gent, el nom de Josep Maria Francino, a qui els amics deien *Xino*, està associat amb el dels Beatles. D'ençà que l'any 1963 va escoltar a la ràdio el tema «Twist and Shout», va quedar captivat per aquella música nova, tan diferent del que llavors es portava. El concert dels Beatles a Barcelona li va refermar aquella passió i va contribuir que n'engegués una col·lecció que, amb el temps, es convertiria en un referent. Al mateix temps, Josep Maria Francino va establir relació amb el món més personal dels Beatles, de Yoko Ono a Paul McCartney, passant per Louise Harrison (la mare de George) o Tony Sheridan, a qui els Beatles van acompanyar en actuacions i enregistraments al començament de la seva carrera a Hamburg, l'any 1962. Francino i el seu grup de beatlemaníacs, els garrotxins Magical Mystery Grup, van acompanyar Sheridan en una gira per l'Estat espanyol. El relat de la vida beatlemaníaca de Josep Maria Francino es pot resseguir en el seu llibre *Beatlemania: Una*

A més d'ajudar a crear les emissores municipals de Sant Joan les Fonts, les Preses (Ràdio La Vall), Begur i Banyoles, va dirigir Ràdio Nacional d'Espanya a Girona

>> Francino, tocant la guitarra, el 2020.

(Foto: EDICIONS CAL-LÍGRAF)

crònica personal, publicat per l'editorial figuerenca Edicions Cal·lígraf l'any 2015. És el relat de la influència de la música dels Beatles, però també el relat d'una època en què l'arribada de la música rock va representar una alenada d'aire fresc per a una joventut que vivia ofegada per la dictadura franquista.

Josep Maria Francino va estar vinculat des del primer moment amb el festival Beatles Weekend, que se celebra a l'Estartit des de fa setze anys. I precisament a l'Estartit és on s'ubicarà el seu arxiu, que va cedir a l'EMD, integrat a la Biblioteca Municipal, i que serà un centre de documentació i difusió de la història i la música dels Beatles. La seva extraordinària col·lecció, formada per milers de referències, compondrà l'Arxiu Francino i es posarà a la disposició no només dels investigadors i escriptors de literatura beatlemaníaca, sinó també del públic en general que estigui interessat en la seva música.